

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/147/2021
Identifikačné číslo spisu: 1209210636
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1209210636.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ A.. W.. I. Š., narodenej X. D. XXXX, bývajúcej v A., G. XX, Č. F. a 2/ A. H. G., narodeného XX. Z. XXXX, bývajúceho v A., P. Ú. X, Č. F., oboch zastúpených advokátskou kanceláriou Hudec s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lazaretská 23, IČO: 36 855 260, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody č. 6, IČO: 30 416 094, za účasti intervenientov na strane žalovanej: 1. Obec Banská Belá, so sídlom v Banskej Belej 83, IČO: 00 320 498 a 2. Okresný úrad Banská Bystrica, so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. L. Štúra 1, o zaplatenie 376 203,63 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12 C 84/2009, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2020, č. k. 8 Co 43/2017-1147 v spojení s opravnými uzneseniami z 31. marca 2020, č. k. 8 Co 43/2017-1161 a z 21. mája 2021, č. k. 8 Co 43/2017-1266, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2020, č. k. 8 Co 43/2017-1147 v spojení s opravnými uzneseniami z 31. marca 2020, č. k. 8 Co 43/2017-1161 a z 21. mája 2021, č. k. 8 Co 43/2017-1266 a rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo 14. júna 2016, č. k. 12 C 84/2009-1026 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. júna 2016, č. k. 12 C 84/2009-1026 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali proti žalovanej (po poslednej úprave žalobného návrhu) zaplatenia žalobkyni 1/ sumy vo výške 55 514,46 eur titulom náhrady priamej škody, žalobcovi 2/ zaplatenia sumy vo výške 46 187,39 eur titulom náhrady priamej škody a zaplatenia každému zo žalobcov nemajetkovej ujmy vo výške 136 984,76 eur. Žalobcovia sa domáhali náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej im nezákonným postupom orgánov štátneho stavebného dozoru a stavebných úradov v stavebných konaniach, v dôsledku čoho bolo možné v rozpore so zákonom vybudovať, a takmer bez prerušenia prevádzkovať hlučnú prevádzku píly v ich tesnom susedstve. Žalobcovia sú spoluvlastníkmi rekreačnej chaty (Pozn.: na liste vlastníctva vedenej ako rodinný dom), ako i príľahlého pozemku a s ich pozemkami hraničia pozemky, ktoré začali od roku 2002 podnikateľské subjekty užívať ako pílu. Z predmetných pozemkov sa začal na pozemok žalobcov šíriť hluk, prach a

drevené piliny. Stavebný úrad Banská Štiavnica vydal v roku 2002 rozhodnutie, ktorým nariadil zastavenie prác v tomto zariadení; predmetné rozhodnutie však nikdy nenadobudlo právoplatnosť. Žalobcovia mali byť z dôvodu, že bola na susednom pozemku realizovaná nezákonná drevovýroba, počas pobytov v rekreačnej chate neznesiteľne obťažovaní. V dôsledku uvedeného museli obmedziť svoje návštevy nehnuteľnosti a mala im vzniknúť škoda, ktorá predstavovala náhradu za nemožnosť užívania veci a sťaženie rekreácie v rekreačnom objekte. Žalovanou vznesenú námietku premlčania z dôvodu, že žalobcovia podali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom až v roku 2007, pričom o namietanom nesprávnom úradnom postupe sa dozvedeli viac ako tri roky pred podaním žiadosti (5. júna 2002, resp. 13. júla 2003) posúdil ako dôvodnú v zmysle § 22 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v platnom znení (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) (účinného v čase podania žaloby).

1.1 Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že stavebný úrad v intenciách rozhodnutia Krajského stavebného úradu z januára 2007, ktorým tento zrušil rozhodnutie stavebného úradu (z októbra 2006) o dodatočnom povolení stavby a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, rozhodol tak, že rozhodnutím z októbra 2007 dodatočne povolil už zrealizované stavebné úpravy, a zároveň zmenu v užívaní stavby „čistička odpadových vôd“ na nový účel užívania „drevovýroba“. Predmetné rozhodnutie bolo v odvolacom konaní potvrdené Krajským stavebným úradom (v máji 2008) a žaloba žalobcov o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia bola zamietnutá rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (z apríla 2009). Predmetný rozsudok bol v dôsledku odvolania žalobcov zmenený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) (zo septembra 2010) tak, že rozhodnutie Krajského stavebného úradu bolo zrušené a vec bola vrátená Krajskému stavebnému úradu na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozsudku boli hmotnoprávne a procesnoprávne nedostatky konania a rozhodnutia Krajského stavebného úradu a nedostatočne vykonané dokazovanie. Následne Krajský stavebný úrad (v novembri 2010) zrušil rozhodnutie stavebného úradu (z októbra 2007) o dodatočnom povolení stavebných úprav a zmeny v užívaní stavby a vrátil vec stavebnému úradu na nové konanie a rozhodnutie. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Pozn.: aktuálny názov je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky) (ďalej len „ministerstvo“) v konaní o proteste prokurátora rozhodnutím (z januára 2012) nevyhovelo protestu prokurátora proti rozhodnutiu Krajského stavebného úradu a minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja rozhodnutím (z marca 2012) rozklady proti uvedenému rozhodnutiu zamietol a rozhodnutie ministerstva potvrdil. V ďalšom konaní stavebný úrad rozhodnutím (zo septembra 2013, právoplatným v októbri 2013) zastavil konanie o odstránenie stavby drevovýroby, proti ktorému rozhodnutiu podala protest Okresná prokuratúra v Žiari nad Hronom. Tomuto protestu Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky vyhovel a napadnuté rozhodnutie stavebného úradu zrušil. Ministerstvo rozhodnutím z júla 2014 v odvolacom konaní potvrdilo rozhodnutie Okresného úradu Banská Bystrica.

1.2 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prípade zrušenia neprávoplatných uznesení stavebného úradu v odvolacom konaní nie je splnená podmienka v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), a to podmienka zrušenia alebo zmeny právoplatného rozhodnutia pre jeho nezákonnosť. Preto ich zrušenie nemožno kvalifikovať ako nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal nárok na náhradu škody. V súvislosti so splnením tejto podmienky pri zrušení právoplatného rozhodnutia stavebného úradu na základe rozsudku najvyššieho súdu súd prvej inštancie uviedol, že zrušením tohto rozhodnutia zaniklo právo stavebníka, ktoré bolo uvedeným rozhodnutím založené, ale nezaniklo právo žalobcov.

1.3 Vykonanou obhliadkou areálu bývalých rudných baní v Banskej Belej, ktorý priamo susedil s nehnuteľnosťou žalobcov, súd prvej inštancie zistil, že táto nehnuteľnosť sa nachádzala v bezprostrednom susedstve pily. Pôvodne bol objekt bývalej pily susediaci s nehnuteľnosťou žalobcov postavený v osemdesiatych rokoch minulého storočia ako čistička odpadových vôd a patril rudným baniam. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali, že by v dôsledku postupu

stavebného úradu nemohli užívať svoju nehnuteľnosť, že by došlo k jej poškodeniu alebo že by im bol zamedzený prístup na ich pozemok. Z vykonaného dokazovania zistil, že od marca 2012 je areál, v ktorom sa nachádzala drevovýroba, opustený a chátra, a po tomto období nemôžu žalobcovia namietat nemožnosť užívania nehnuteľnosti z dôvodu nepríjemného hluku a prachu. Poukázal aj na územný plán obce Banská Belá, ktorý zahrňuje územie v bezprostrednej blízkosti nehnuteľnosti žalobcov do priemyselnej zóny a uviedol, že žalobcovia nadobudli do vlastníctva ďalšie nehnuteľnosti v susedstve drevovýroby už v čase, keď prebiehal predmetný súdny spor.

1.4 K výške majetkovej škody vyčíslenej žalobcami odvodením od hodnoty nájmu iných rekreačných chat v okolí poukázal súd prvej inštancie na to, že nehnuteľnosť žalobcov je na liste vlastníctva vedená ako druh stavby rodinný dom. Preto považoval takéto vyčíslenie výšky škody za neopodstatnené. Škodu spočívajúcu v znížení hodnoty nehnuteľnosti žalobcovia nepreukázali, a keďže drevovýroba nefunguje viac ako tri roky, nemohlo dôjsť ani k zníženiu hodnoty nehnuteľnosti žalobcov v príčinnej súvislosti s konaním správneho orgánu. Vo vzťahu k nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy došiel k záveru, že títo neunesli dôkazné bremeno, ich tvrdenie o spolupráci stavebníka a stavebného úradu je subjektívnym tvrdením a žalobcovia nepreukázali, že by utrpeli ujmu v nemajetkovej sfére. Žalobcovia si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatňovali aj za obdobie, v ktorom bol účinný zákon č. 58/1969 Zb., ktorý takýto inštitút neupravoval. Nebolo preukázané, že by existovala príčinná súvislosť medzi žalobcami tvrdanou nemajetkovou ujmu a konaním správnych orgánov v danej veci.

2. Odvolací súd v záhlaví označeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie pre jeho vecnú správnosť potvrdil. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že predmetom konania bola (i) náhrada škody predstavujúca trovy vzniknuté žalobcom v súvislosti s viacerými súdnymi konaniami proti vlastníkom a prevádzkovateľom drevovýroby, (ii) trovy právneho zastúpenia a skutočné výdavky žalobcov v súvislosti so stavebným konaním a správny konaniami s ním súvisiacimi, a tiež s ďalšími správny konaniami nadväzujúcimi na nezákonné kolaudačné rozhodnutie a v súvislosti s nečinnosťou orgánov štátneho stavebného dohľadu a s tým súvisiacimi osobitnými konaniami, (iii) škoda predstavujúca náhradu za nemožnosť užívania vecí a sťaženie rekreácie v stavbe žalobcov z dôvodu, že na susedných pozemkoch bola nezákonne realizovaná drevovýroba, boli počas pobytov na ich nehnuteľnosti neznesiteľne obťažovaní, sústavne sa museli venovať riešeniu vzniknutej situácie a boli nútení obmedziť návštevy svojej nehnuteľnosti, (iv) škoda, ktorá im vznikla znížením hodnoty ich majetku, a ktorú odôvodnili prevádzkou píly v ich susedstve, z ktorej sa šíril hluk a prach z pilín, (v) náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú v ďalších podaniach odôvodňovali tým, že stavebné úrady odmietli začať konanie o odstránenie stavieb, ako i vykonať rozhodnutie o odstránení stavieb z roku 1997; žalobcovia boli presvedčení, že bolo záujmom obce mať v nej prevádzku drevovýroby, a ďalej tým, že konania trvajú už takmer 13 rokov, stavebné úrady niekoľkonásobne prekročili zákonnú lehotu, konali neodborne, došlo k porušeniu zákonných povinností stavebných úradov a orgánov štátneho stavebného dohľadu, nečinnosť stavebných orgánov umožnila vybudovanie a prevádzkovanie hlučnej a prašnej výroby a uvedené orgány neboli schopné zjednať nápravu.

2.1 Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia v konaní nepreukázali splnenie zákonom stanovených podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom stavebných orgánov alebo ich nezákonným rozhodnutím. Najmä nepreukázali vznik škody a nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a nemajetkovej ujmy. Titulom priamej škody si uplatnili náhradu za nemožnosť užívania ich nehnuteľnosti, ktorú vyčíslili ako násobok denného nájmu porovnateľnej rekreačnej chaty v okolí, avšak nepreukázali zmenšenie majetku o nimi uplatňovanú sumu (ani ušlý zisk v dôsledku nemožnosti užívať ich nehnuteľnosť). Sumu vychádzajúcu z nájmu porovnateľnej rekreačnej chaty by bolo možné považovať za škodu, ak by žalobcovia preukázali vynaloženie finančných prostriedkov na nájom rekreačnej chaty v okolí za účelom ich rekreácie z dôvodu nemožnosti využitia ich nehnuteľnosti na tento účel, príp. ak by vlastnú nehnuteľnosť v minulosti prenajímali a nemožnosťou jej prenájmu na rekreačné účely v ďalšom období by utrpeli stratu vo forme ušlého zisku z prenájmu nehnuteľnosti. Žalobcovia nesprávne pri vyčíslení tejto škody vychádzali zo sumy zodpovedajúcej nájmu rekreačnej chaty, keď ich nehnuteľnosť je na liste vlastníctva

vedená ako rodinný dom. Žalobcovia tiež nepreukázali, že by svoju nehnuteľnosť nemohli užívať v dôsledku postupu stavebného úradu, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že drevovýroba na susediacich pozemkoch nebola v prevádzke od roku 2012, v blízkosti nehnuteľnosti žalobcov je frekventovaná cesta a platný územný plán obce Banská Belá zahrňuje územie v susedstve žalobcov do priemyselnej zóny.

2.2 Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobcovia nepreukázali takú intenzitu obťažovania imisiami z prevádzky, v dôsledku ktorej by nemohli svoju nehnuteľnosť užívať počas celého nimi uplatneného obdobia, z ktorého vychádzali pri výpočte ich náhrady za nemožnosť užívania nehnuteľnosti. Po ukončení prevádzky drevovýroby (od roku 2012) imisie ani nemôžu byť dôvodom nemožnosti užívania ich nehnuteľnosti. Z výpovede starostu obce vyplynulo, že ani po zrušení prevádzky drevovýroby nemajú žalobcovia záujem navštevovať nehnuteľnosť častejšie ako trikrát za rok. Za rušenie žalobcov pri užívaní ich nehnuteľnosti hlukom a prachom nie sú zodpovedné stavebné úrady, ale ide o rušenie imisiami, na ktoré je potrebné aplikovať ustanovenie § 127 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“). Žalobcovia všetky nimi uplatnené nároky vyvodzujú zo skutočnosti, že na susediacom pozemku začala svoju činnosť drevovýroba, z ktorej sa do okolia šíri nepríjemný hluk a prach, čím dochádza k zásahu do ich vlastníckeho práva. Za takýto zásah zodpovedajú pôvodcovia tohto zásahu, ktorými sú vlastníci susedných nehnuteľností a prevádzkovatelia drevovýroby. Pre posúdenie existencie príčinnej súvislosti medzi žalobcami namietaným nesprávnym úradným postupom stavebných úradov a orgánov štátneho stavebného dozoru, príp. nezákonným rozhodnutím a vznikom žalobcami tvrdenej škody a nemajetkovej ujmy je rozhodujúca priamosť a bezprostrednosť pôsobenia konkrétnej príčiny. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcami tvrdený nesprávny úradný postup nie je výlučnou, priamou a bezprostredne pôsobiacou príčinou nimi tvrdeného zásahu do ich vlastníckeho práva k nehnuteľnosti spočívajúceho v obťažovaní imisiami, ale takouto príčinou je konanie vlastníkov susedného pozemku a prevádzkovateľov drevovýroby. Vzhľadom na uvedené nie je podľa odvolacieho súdu splnená podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím a vznikom škody na strane žalobcov. Žalobcovia pritom vo svojich podaniach namietajú najmä samotnú existenciu stavieb na susednom pozemku, resp. ich neodstránenie.

2.3 V konaní tiež nebolo preukázané, že by došlo k zníženiu hodnoty nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov. Trovy vzniknuté žalobcom v iných súdnych konaniach nemožno považovať za škodu, keďže rozhodovanie o ich náhrade je súčasťou rozhodnutia súdu v konkrétnom súdnom konaní podľa príslušných procesných predpisov. Nie je daná ani príčinná súvislosť medzi žalobcami tvrdenou vzniknutou nemajetkovou ujmovou a nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím, keďže náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia uplatňovali tiež ako následok zásahu do ich vlastníckeho práva spočívajúceho v neprímeranom obťažovaní imisiami. Konanie správnych orgánov, na ktoré poukazujú žalobcovia, nie je priamou a bezprostrednou príčinou zásahu do ich vlastníckeho práva a následkov v ich osobnom a spoločenskom živote. Odvolací súd posúdil ako irelevantné námietky žalobcov týkajúce sa námietky premlčania a nevykonania dokazovania pripojením administratívnych spisov, keď takéto dokazovanie by nebolo účelné. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“) tak, že žalovanej a intervenientom ich náhradu nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali včas dovolanie žalobcovia. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) C. s. p. V dovolaní poukázali na skutočnosť, že v konaní si uplatňovali niekoľko nárokov na náhradu škody na základe rôznych škodových udalostí. Ide o (i) nároky na náhradu škody, ktorú spôsobili orgány štátneho stavebného dohľadu tým, že umožnili prevádzku drevovýroby v ich susedstve, užívanie čističky odpadových vôd v rozpore s kolaudačným rozhodnutím a jej prestavbu bez stavebného povolenia a (ii) nároky na náhradu škody, ktorú spôsobili stavebné úrady priet'ahmi a zmätočnými rozhodnutiami v jednotlivých, na seba naväzujúcich konaniach o dodatočnom povolení stavby/odstránení nepovolenej stavby. Dovolatelia vymedzili nimi uplatňované nároky nasledovne: a) nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v súvislosti s nekonaním orgánov stavebného dohľadu pri porušovaní kolaudačného rozhodnutia, b) nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v súvislosti s priet'ahmi a zmätočným konaním

stavebných úradov v konaniach o dodatočnom povolení stavby/odstránení nepovolenej stavby, c) nárok na náhradu majetkovej ujmy za náklady spojené s bránením ich práv v konaniach o dodatočnom povolení stavby/odstránení nepovolenej stavby, d) nárok na náhradu majetkovej ujmy za náklady spojené s bránením ich práv, o ktorých ochranu žiadali orgány stavebného dohľadu v súvislosti s porušovaním kolaudačného rozhodnutia, e) nárok na náhradu majetkovej ujmy za náklady spojené s bránením ich práv v iných správnych konaniach (osobitne pred orgánmi ochrany verejného zdravia v súvislosti s hlukom) vyvolaných nečinnosťou orgánov stavebného dohľadu a orgánov stavebnej správy, f) nárok na náhradu majetkovej ujmy spočívajúcej v obmedzení ich vlastníckych práv pre nečinnosť orgánov štátneho stavebného dohľadu a priet'ahy a zmätočnosť v konaní o odstránení stavby a g) nárok na náhradu majetkovej ujmy spočívajúcej v znížení hodnoty ich majetku pre nečinnosť orgánov štátneho stavebného dohľadu a priet'ahy a zmätočnosť v konaní o odstránení stavby.

3.1 Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p. žalobcovia namietali absenciu logického a zrozumiteľného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií, a v dôsledku toho ich nepreskúmateľnosť. Súdby nijako právne nekvalifikovali samotné konanie správnych orgánov, t. j. škodovú udalosť. Z ich rozhodnutí nie je zrejmé, či konanie správnych orgánov vôbec hodnotia ako nesprávny úradný postup. Súd prvej inštancie sa vyjadril iba k rušeniu neprávoplatných rozhodnutí stavebného úradu zo strany odvolacieho orgánu, ktoré nepovažoval za nesprávny úradný postup. Žalobcovia ďalej poukázali na rozhodnutia najvyššieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 4 Cdo 60/2003, 4 Cdo 24/2004 a I. ÚS 121/2015), v zmysle ktorých sa za nesprávny úradný postup považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priet'ahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami. Nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna (zmätočná) činnosť orgánov verejnej moci a správy môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie ďalej nie je zrejmé, ako sa tento vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, či nároky uplatnené žalobcami považoval za premlčané, a ak áno, ktoré a v akom rozsahu. Odvolací súd sa v tejto otázke stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, avšak bližšie sa k nej nevyjadril. Súdby nižšej inštancie nevykonali ani analýzu jednotlivých čiastkových nárokov a o všetkých rozhodovali ako o celku, aplikujúc zdôvodnenie jedného z nárokov (nároku na odškodnenie za nemožnosť užívať nehnuteľnosť na rekreáciu) i na všetky ostatné. Žalobcovia od začiatku konania tvrdili, že nimi uplatňovaná majetková ujma spočívajúca v nákladoch potrebných na bránenie ich práv v konaniach o dodatočnom povolení/odstránení nepovolenej stavby vznikla len preto, že správne orgány viedli zmätočné a zdĺhavé (v trvaní 18 rokov) stavebné konanie, ktoré považujú za nesprávny úradný postup. Napriek uvedenému odvolací súd konštatoval, že všetky ich nároky vyvodzovali zo skutočnosti, že na susediacom pozemku začala činnosť drevovýroba. Odvolací súd následne konštatoval nedostatok príčinnej súvislosti, avšak z rozhodnutia nie je zrejmé, prečo. Aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme odvolací súd konštatoval, že ju žalobcovia uplatnili ako následok zásahu do ich vlastníckeho práva, čo sa opäť nezakladá na pravde. Navyše ide o nelogickú úvahu, keďže nemajetková ujma ani nesúvisí s majetkom. Uplatneným nárokom na náhradu majetkovej ujmy spočívajúcej v nákladoch potrebných na bránenie práv v iných správnych konaniach (osobitne pred orgánmi ochrany verejného zdravia v súvislosti s hlukom) vyvolaných nekonaním orgánov stavebného dohľadu pri porušovaní kolaudačného rozhodnutia sa súdy nijako nezaoberali.

3.2 Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. žalobcovia v dovolaní uviedli, že odvolací súd priamost' a bezprostrednosť kauzálneho vzťahu medzi následkom a príčinou rozšíril o atribút výlučnosti, čím sa odklonil od názoru dovolacieho súdu vyjadreného v jeho rozhodnutí z 30. mája 2018, sp. zn. 6 Cdo 6/2017. V zmysle citovaného rozhodnutia „protiprávny úkon (nezákonné rozhodnutie) nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody (kumulatívna kauzalita), stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Treba tiež rozlíšiť, či v konkrétnom prípade viac skutočností v jednom okamihu spolupôsobilo na vznik toho istého škodlivého následku (konkurenčná kauzalita) alebo či jedna skutočnosť vylučuje druhú, prípadne či novou skutočnosťou došlo k prerušeniu

pôvodného dejového sledu.“ Žalobcovia v dovolaní uviedli, že sudy nižšej inštancie založili svoje rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení príčin im vzniknutej ujmy, keď skonštatovali, že všetka majetková aj nemajetková ujma vznikla v dôsledku imisíi hluku a prachu zo susedného pozemku. Odvolací súd tak pri svojom rozhodovaní nezohľadnil judikatúru dovolacieho súdu ohľadom tzv. kumulatívnej kauzality, čím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle citovaného ustanovenia C. s. p.

3.3 Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. žalobcovia namietali, že rozsudky súdov nižšej inštancie vychádzajú z nesprávneho právneho záveru, v zmysle ktorého mali žalobcovia svoje práva na pokojné užívanie majetku brániť civilnou žalobou voči vlastníkom susedných nehnuteľností podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Prvotným dôvodom iniciovania podnetov žalobcov na začatie správnych konaní bolo porušovanie právoplatného kolaudačného rozhodnutia pri užívaní stavby čističky odpadových vôd v ich susedstve, a nie porušovanie susedských práv. Uviedli, že v prípadoch, kedy sú neprimerané zásahy do vlastníckeho práva susedov spôsobené nezákonným užívaním stavby, a súčasne jej nezákonnou prestavbou umožňujúcou takéto nezákonné užívanie, môže takýto spor v zmysle ustanovení C. s. p. a stavebných predpisov riešiť výlučne stavebný úrad ako orgán štátneho stavebného dohľadu. Preto iniciovanie konaní pred stavebnými úradmi je podľa názoru žalobcov jediným zákonným prostriedkom nápravy takehoto stavu a stavebné úrady majú (stavebným) zákonom danú právomoc takéto spory riešiť. Tým je zároveň vylúčené, aby tieto spory riešil všeobecný súd. Závery súdov nižšej inštancie preto vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia kompetencií medzi stavebnou správou a súdmi. Zmyslom a účelom právnej úpravy územného konania je práve vyriešenie susedských sporov, ktoré vznikajú alebo môžu vzniknúť v súvislosti so stavebnou činnosťou. Obdobný charakter a účel má aj následný dohľad stavebných úradov nad dodržiavaním jeho rozhodnutí. Ak stavebné orgány sú tými orgánmi štátu, ktoré majú kompetenciu vo veci zjednať nápravu, je rovnako legitímne očakávať, že tak učinia v primeranej dobe a v zmysle zásad spravodlivého procesu. Otázka vymedzenia kompetencií medzi všeobecnými súdmi a stavebnými úradmi (resp. orgánmi stavebného dohľadu) nebola podľa názoru žalobcov riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Dovolaciemu súdu žalobcovia navrhli, aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá sa stotožnila s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku. Dovolanie žalobcov a dôvody v ňom uvedené nie sú spôsobilé zvrátiť právny stav nastolený právoplatným rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolanie žalobcov považuje za subjektívne a ovplyvnené neúspechom v konaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za dostatočne odôvodnené a vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p. tak dovolanie nie je prípustné. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., žalovaná poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu z 30. júna 2010, sp. zn. 5 Cdo 126/2009, v zmysle ktorého vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. žalovaná uviedla, že otázka kompetencie medzi všeobecnými súdmi a stavebnými úradmi vyplýva z právnych predpisov, a preto nie je potreba, aby ju vymedzoval dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti. K obsahovej stránke dovolania žalovaná uviedla, že medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou škodou neexistuje príčinná súvislosť ako podmienka priznania nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a poukázala pritom na časti odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré sa zaoberajú touto otázkou. Žalovaná dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie ako neprípustné odmietol, resp. ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie podali strany sporu, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) a v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací po preskúmaní veci v zmysle ustanovení § 438 a nasl. C. s. p. dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je dôvodné.

7. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (por. napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O. s. p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“.

8. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta, ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016.

9. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka (strany) na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

10. Rovnako sa ústavný súd vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

11. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak zo strany súdu došlo k takej interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom, ktoré ukladá súdu povinnosť podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku a tým preukázať jeho správnosť. Rozhodnutie súdu preto musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie, v ktorom súd logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetlí svoj postup a dôvody svojho rozhodnutia. Pritom sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly

správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

13. Rozhodnutie súdu môže byť za určitých okolností nezákonné (protiústavné) aj z toho dôvodu, že podáva nepresný alebo nezrozumiteľný výklad zákonného práva, pretože len náležité, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa ústavné kritériá vyplývajúce z ústavy. Obdobne ako v skutkovej oblasti, i v oblasti nedostatočne vyloženej a odôvodnenej právnej argumentácie nastávajú podobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti či nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktoré je v rozpore so zásadami spravodlivého procesu tak, ako sú deklarované v čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, z ktorého nemožno zistiť, akým spôsobom súd postupoval pri posudzovaní rozhodných skutočností v prejednávanej veci, nevyhovuje zákonným požiadavkám, ktoré C. s. p. kladie na obsah odôvodnenia rozhodnutia a v konečnom dôsledku takéto rozhodnutie zasahuje do základných práv účastníka súdneho konania, ktorý má nárok na to, aby bola jeho vec spravodlivo posúdená. Civilný súd je preto povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, je povinný tiež zrozumiteľným spôsobom vysvetliť, ako a prípadne prečo sa určitou námietkou nezaoberal. Odôvodnenie rozhodnutia musí stranám konania umožňovať spoznať úvahy súdu, ktoré boli relevantné pre výsledok konania, a tým preskúmateľnosť súdneho rozhodnutia z hľadiska zákonnosti a vecnej správnosti. Pre presvedčivosť súdneho rozhodnutia je kľúčové, aby súdy reagovali na substantívne argumenty a námietky strán sporu a aby vysvetlili, prečo ich neprijali.

15. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Táto vada spočíva v zmätočnosti a vnútornej rozpornosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie. V prvom rade sa súd prvej inštancie a ani odvolací súd vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s otázkou premlčania nárokov žalobcov. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že žalovanou vznesenú námietku premlčania z dôvodu, že žalobcovia podali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom viac ako tri roky pred podaním žiadosti, posúdil ako dôvodnú v zmysle § 22 zákona č. 58/1969 Zb., avšak bližšie sa k nej v rozhodnutí nevyjadril. Nie je potom z jeho rozhodnutia zrejmé, ktorý zo žalobcami uplatnených nárokov je potrebné považovať za premlčaný a v akom rozsahu. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že ako irelevantné posúdil námietky žalobcov týkajúce sa námietky premlčania. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie riadne sa vysporiadať s námietkou premlčania vznesenou žalovanou a vymedziť, ktoré z nárokov žalobcov je potrebné považovať za premlčané a v akom rozsahu.

16. V rozhodnutiach súdov nižšej inštancie ďalej absentuje analýza jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, t. j. vymedzenie, ktoré konanie orgánov verejnej moci súdy považovali za nesprávny úradný postup, existencia a prípadná výška škody, ktorá žalobcom vznikla a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. V tejto súvislosti bude za účelom riadneho odôvodnenia rozhodnutia potrebné zo strany súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie, z ktorého jasne vyplynie, či postupom správnych orgánov v prejednávanej veci (ne)došlo k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup zasahujúci do práv a právom chránených záujmov žalobcov. V prípade, ak bude za uvedeným účelom potrebné pripojiť administratívne spisy, súd prvej inštancie tak bude povinný urobiť. Až po ustálení otázky prípadnej (ne)existencie nesprávneho úradného postupu bude potrebné venovať sa otázke vzniku škody na strane žalobcov a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, a to vo vzťahu ku každému z nárokov uplatnených žalobcami. Súdy nižšej inštancie zmätočne rozhodovali o všetkých nárokoch žalobcov ako o celku a aplikovali zdôvodnenie jedného z nárokov (nároku na odškodnenie za nemožnosť užívať nehnuteľnosť na rekreáciu) na všetky ostatné. Žalobcovia pritom tvrdili vznik majetkovej ujmy na ich strane aj v dôsledku nákladov potrebných na bránenie ich práv v konaniach pred správnymi orgánmi, ktoré považovali za nesprávny úradný postup, ako z iných dôvodov. Ak sa aj súdy vo svojich rozhodnutiach venovali niektorým z nárokov uplatnených žalobcami, chýba v ich rozhodnutiach analýza týchto nárokov v štruktúre, akú predpokladá právna úprava zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci. Súdy nižšej inštancie zhodne uvádzajú, že žalobcom nevznikla škoda, resp. nevznikla im v

uplatnenej výške, a že nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, pričom úplne absentuje analýza naplnenia prvého predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je nesprávny úradný postup. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie riadne sa vysporiadať s jednotlivými nárokmi uplatnenými žalobcami z hľadiska naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci a svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodniť.

17. Najvyšší súd považuje rozhodnutia súdov nižšej inštancie za nedostatočne odôvodnené a zmätočné aj vo vzťahu k otázke náhrady nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, ich tvrdenie o spolupráci stavebníka a stavebného úradu je subjektívnym tvrdením a žalobcovia nepreukázali, že by utrpeli ujmu v nemajetkovej sfére. Žalobcovia si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatňovali aj za obdobie, v ktorom bol účinný zákon č. 58/1969 Zb., ktorý takýto inštitút neupravoval. Nebolo preukázané, že by existovala príčinná súvislosť medzi žalobcami tvrdenou nemajetkovou ujmou a konaním správnych orgánov v danej veci. Odvolací súd uviedol, že „nie je daná ani príčinná súvislosť medzi žalobcami tvrdenou vzniknutou nemajetkovou ujmou a nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím, keďže náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia uplatňovali tiež ako následok zásahu do ich vlastníckeho práva spočívajúceho v neprímeranom obťažovaní imisiami.“ Dovolací súd konštatuje, že takéto konštatovanie bez bližšieho vysvetlenia nespĺňa požiadavky riadneho odôvodnenia rozhodnutia v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a zároveň ani nepokrýva skutočnosti tvrdené žalobcami. Žalobcovia uplatňovali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj v súvislosti s tvrdeným zmätočným konaním, nečinnosťou a prietiahmi správnych orgánov, ktoré mali negatívne zasiahnuť do ich súkromného života, t. j. do ich nemajetkovej sféry. Týmito podstatnými skutočnosťami sa sudy vôbec nezaoberali, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že v konaní vôbec nebolo ustálené, či vôbec a ktoré konanie správnych orgánov je potrebné považovať za nesprávny úradný postup. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie riadne odôvodniť aj rozhodnutie o nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, a to prípadne aj doplnením dokazovania v tomto smere. Konštatovanie, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a nie je daná príčinná súvislosť medzi nemajetkovou ujmou a nesprávnym úradným postupom bez bližšieho uvedenia okolností, ktoré by takéto závery odôvodňovali, nemožno považovať za riadne odôvodnenie rozhodnutia.

18. Riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Tieto požiadavky však napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako ani rozsudok súdu prvej inštancie, nespĺňajú.

19. Súd prvej inštancie sa preto bude musieť v ďalšom konaní vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený jednak s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ako aj s poukazom na ním prijaté právne závery. Je dôležité, aby súd prvej inštancie odôvodnil svoje úvahy, na základe ktorých dospel k vysloveným právnym záverom.

20. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) C. s. p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rovnakou vadou postihnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (§ 449 ods. 1, 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). S prihliadnutím na dôvod zrušenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa najvyšší súd nezaoberal ďalšími, v dovolaní namietanými vadami.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.